

بسمه تعالی

موسسه آموزش عالی الکترونیکی برخط

دستور العمل مشمولان نظام وظیفه

- 1- با توجه به حذف شرط پذیرش دانشجو در دانشگاهها از طریق آزمون سراسری، جهت تمام دوره های تحصیلی که از سوی شورای گسترش آموزش عالی مصوب شده معافیت تحصیلی صادر می شود. لذا تحصیل در دوره های بودمانی، فراگیر، بین الملل و سایر مقاطع تحصیلی بدون آزمون مجاز بوده و داوطلبان صرفاً با اعلام پذیرش از سوی دانشگاه و در صورت نداشتن غیبت، واجد شرایط بهره مندی از معافیت تحصیلی می باشند.
- 2- مبنای پذیرش در دانشگاه ها چه با شرکت در آزمون و چه بدون آزمون، تاریخ ثبت نام در دانشگاه می باشد. البته در موارد خاص به جهت مساعدت به دانشجو، تاریخ اعلام قطعی قبولی از سوی سازمان سنجش نیز می تواند مبنای پذیرش قرار گیرد.
- 3- کلیه دانش آموزانی که قبل از سن مشمولیت و یا در سن مشمولیت و در ماه های خرداد و تیر سال 1392 فارغ التحصیل شده اند جهت تحصیل در دانشگاه از مهر 1393 منعی نداشته و باید پس از اخذ برگ درخواست معافیت تحصیلی از دانشگاه، به یکی از دفاتر پلیس + 10 مراجعه نمایند. منظور از فراغت قبل از سن مشمولیت در این بند این است که دانش آموز در سالی که طی آن سال به سن 18 سالگی تمام می رسد فارغ التحصیل شود. (سال تولد + 18)
- تبصره 1: مشمولانی که درخواست اعزام به خدمت داده و برای آنان برگ اعزام صادر شده و خود را در موعد مقرر برای اعزام معرفی ننموده اند غایب محسوب شده و شرایط ادامه تحصیل نخواهند داشت.
- تبصره 2: دانش آموزانی که در سن 17 سالگی (سال تولد + 17) یا قبل از آن در مقطع دیپلم یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل شده اند برابر ماده (19) قانون پس از رسیدن به 18 سالگی تمام، 6 ماه مهلت معرفی خواهند شد و چنانچه در مهلت 6 ماهه معرفی، در دانشگاه پذیرفته شوند شرایط استفاده از معافیت تحصیلی را خواهند داشت.
- 4- فارغ التحصیلان دیپلم یا پیش دانشگاهی، متولدین سالهای قبل چنانچه دیپلم شاخه فنی حرفه ای و کارودانش را حداکثر تا پایان 22 سالگی و پیش دانشگاهی را تا پایان 24 سالگی و به صورت حضوری به اتمام رسانده باشند با رعایت سایر ضوابط از معافیت تحصیلی مقطع بالاتر استفاده خواهند کرد.

- 5- دانشجویان اخراجی تا پایان خدمت یا اخذ معافیت دائم، از نظر مقررات وظیفه مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند.
- 6- میزان سنوات تحصیل در مقاطع مختلف برای دانشجویان ورودی مهر سال 1390 و به بعد برابر جدول ذیل می باشد و دانشگاه موظف است هنگام ثبت نام، مشمولان را نسبت به آن توجیه نماید.

میزان سنوات	نام مقطع
2.5 سال	کاردانی
3 سال	کارشناسی ناپیوسته
5 سال	کارشناسی پیوسته
6 سال	کارشناسی ارشد پیوسته
3 سال	کارشناسی ارشد ناپیوسته
8 سال	دکتری پزشکی پیوسته
6 سال	دکتری تخصصی

- تبصره 1: در مواقع ضروری و با تشخیص و اعلام کمیسیون موارد خاص دانشگاه به وظیفه عمومی، حداکثر یک سال به مدت های تحصیل اعلام شده در بند 6 اضافه خواهد شد.
- تبصره 2: دانشجویان ورودی مهر 1390 و به بعد که در مهلت معرفی (فرجه یکساله) فارغ التحصیل می گردند برابر ماده (35) قانون خدمت وظیفه عمومی شرایط از معافیت تحصیلی برای مقاطع بالاتر را نخواهند داشت.
- اگر سنوات تحصیلی دانشجویی تمام شده باشد اما فارغ التحصیل نشده باشد، در صورت موافقت کمیسیون موارد خاص و اخذ مجوز ادامه تحصیل بایستی مجدداً برای نامبرده از دفاتر پلیس + 10 درخواست معافیت تحصیلی شود که در صورت بلامانع بودن 1 سال دیگر به دانشجو اجازه داده می شود تا درس خود را به پایان برساند.
- ماده (35) قانون خدمت وظیفه عمومی: با توجه به اینکه هر دانشجو پس از فارغ التحصیلی 1 سال فرجه دارد، اگر به هر دلیل دانشگاه برای دانشجویان مذکور درخواست معافیت تحصیلی مجدد نکند و دانشجو بدون دریافت معافیت تحصیلی مجدد ادامه تحصیل دهد، (ادامه تحصیل دانشجو همزمان با 1 سال فرجه انجام پذیرد) دانشجو حق ادامه تحصیل در مقطع بالاتر را ندارد و باید ابتدا خدمت مقدس سربازی را به انجام رساند و پس از آن در مقاطع بالاتر ادامه تحصیل دهد و عواقب ناشی از آن متوجه دانشگاه مربوطه می باشد و همچنین اگر در حین خدمت نیز در دانشگاه پذیرفته شود اجازه ترخیص ندارد.

- 7 -- فارغ التحصیلان مقطع کاردانی و کارشناسی صرفاً مجاز به شروع به تحصیل در مقطع ناپیوسته بالاتر بوده و شرایط ادامه تحصیل در مقطع پیوسته بالاتر را نخواهند داشت مگر رشته هایی که با تایید وزارت علوم یا بهداشت فاقد مقطع ناپیوسته بالاتر باشند که در این صورت سنوات تحصیل طی شده مقطع قبلی در سنوات مقطع جدید لحاظ خواهد شد.
- 8 -- اگر مشمول دانشجوی مقطع کارشناسی پیوسته باشد و پس از گذراندن 3 سال (6 ترم تحصیلی) با دریافت مدرک کاردانی از ادامه تحصیل انصراف دهد، مجدداً حق ادامه تحصیل در مقطع فوق را ندارد و فقط می تواند در مقطع کاردانی به کارشناسی ادامه تحصیل دهد. (مشمول نمی تواند 2 بار در یک مقطع تحصیلی، تحصیل نماید.)
- تبصره 1 : در بند فوق دانشجوی حتماً باید 3 سال تمام (6 ترم تحصیلی) گذرانده باشد و اگر اضافه تر (مثلاً 7 ترم تحصیلی) گذرانده باشد مشمول بند فوق نخواهد شد.
- 9 -- سربازان وظیفه حین خدمت در صورتی که در مقاطع کارشناسی و بالاتر پذیرفته شوند به شرط نداشتن غیبت اولیه، برابر روش مربوط، از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند شد.
- تبصره : ترخیص سربازان جهت تحصیل در مقطع کاردانی مجاز نمی باشد.
- 10 -- سربازان حین خدمت از شرط عدم گذشت بیش از یکسال از تاریخ فراغت یا انصراف مستثنی بوده و در صورت نداشتن غیبت و احراز سایر شرایط، پس از ترخیص از خدمت، از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند شد.
- 11 -- تحصیل همزمان با انجام خدمت سربازی در هیچ یک از مقاطع تحصیلی مجاز نبوده و برای اینگونه دانشجویان معافیت تحصیلی صادر نخواهد شد.
- 12 -- دانشجویانی که تمایل به انصراف و شروع به تحصیل مجدد دارند، در طول دوره های تحصیلی (از دیپلم تا دکتری) فقط یکبار مجاز به انصراف در سنوات قانونی (سنوات اولیه تحصیل) بوده و حداکثر تا یکسال بعد از تاریخ انصراف می توانند مجدداً شروع به تحصیل نمایند. اینگونه دانشجویان در مقطع پایین تر نیز منعی نخواهد داشت.
- تذکر : ملاک انصراف از تاریخ 1390/08/22 به بعد بوده و افرادی که قبل از این تاریخ انصراف داده باشند جزء یکبار انصراف آنان محسوب نخواهد شد.
- 13 -- دانشجویان مقاطع کارشناسی و بالاتر که پس از انصراف، موفق به دریافت مدرک تحصیلی مقطع پایین تر می شوند در حکم فارغ التحصیل بوده و به عنوان دانشجوی انصرافی محسوب نمی شوند. بنابراین چنانچه مدرک اخذ شده، در سنوات مجاز تحصیل همان مقطع یعنی مقطع پایین تر به مشمول تعلق گرفته باشد، ادامه تحصیل وی در مقطع بالاتر بلامانع است، در غیر اینصورت مشمول مجاز به تحصیل در مقطع بعدی نخواهد شد.
- 14 -- در صورتی که دانشجویان قبل از ثبت نام در دانشگاه، در مراحل رسیدگی به معافیت پزشکی قرار داشته باشد، ادامه رسیدگی به درخواست پزشکی وی بلامانع است.

- 15 - دارندگان کارت معافیت دائم و پایان خدمت همچنین افرادی که دارای 50 سال تمام می باشند (متولدین نیمه اول 1342 و قبل از آن) جهت ثبت نام نیازی به اخذ معافیت تحصیلی ندارند.
- 16 - دارندگان معافیت موقت (پزشکی و کنالت) می توانند در طول مدت اعتبار معافیت، به تحصیل اشتغال یابند لیکن ادامه تحصیل آنان پس از اتمام اعتبار معافیت موقت، منوط به داشتن شرایط و صدور معافیت تحصیلی خواهد بود.
- 17 - متعهدین به خدمت در سازمان های دولتی و کارکنان رسمی نیروهای مسلح در صورت ارائه گواهی اشتغال به خدمت و موافقت از سازمان مربوط می توانند در دانشگاه ثبت نام نموده و نیاز به اخذ معافیت تحصیلی ندارند.
- 18 - سربازانی که خدمت دوره ضرورت آنها حداکثر تا 1392/11/30 به اتمام می رسد در صورت موافقت دانشگاه می توانند شروع به تحصیل خود را تا اتمام خدمت به تعویق بیندازند. بدیهی است اشتغال به تحصیل آنان با ارائه کارت پایان خدمت یا گواهی اتمام خدمت صادره از سوی نیروهای مسلح امکان پذیر می باشد.
- 19 - تغییر رشته و انتقال دانشجویان به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی دیگر بر اساس مقررات آموزشی مربوط و با رعایت شرایط ذیل امکان پذیر خواهد بود.
- الف) بدون انصراف از تحصیل قبلی و بدون شرکت مجدد در آزمون یا پذیرش جدید (بدون آزمون) باشد.
- ب) تغییر رشته و انتقال در همان مقطع صورت گرفته باشد. تغییر رشته به مقطع پایین تر در چهارچوب سقف
- ج) امکان فراغت از تحصیل در سقف مجاز سنوات تحصیلی وجود داشته باشد.
- 20 - دانشجویانی که پس از شروع به تحصیل در نیمسال اول و با اعلام نتایج قبولی رشته های نیمه متمرکز از سوی سازمان سنجش، در نیمسال دوم پذیرفته می شوند در حکم دانشجویان انتقالی بوده و نیازی به انصراف ندارند. معافیت تحصیلی این دسته از دانشجویان با احتساب سنوات طی شده، به مقطع جدید تبدیل خواهد شد. در اینگونه موارد، تغییر رشته توأم با انتقال و تغییر مقطع بلامانع بوده مشروط به اینکه این افراد در یک آزمون شرکت کرده و پذیرفته شده همان آزمون باشند.
- 21 - تمامی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی موظفند در ابتدا دانشجو را بصورت مشروط ثبت نام نمایند و پس از صدور معافیت تحصیلی ثبت نام دانشجو را قطعی نمایند. ضمناً باید در مراحل اولیه و در همان روزهای اول ثبت نام، درخواست های معافیت تحصیلی به دفاتر پلیس + 10 ارسال گردد تا از تحصیل دانشجویانی که به هر دلیل مشمول دریافت معافیت تحصیلی نمی باشند جلوگیری به عمل آید.
- 22 - تمامی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی موظفند وضعیت دانشجویان عدم مراجعه را به نظام وظیفه اعلام نمایند. بدین ترتیب که در مقطع ارشد و دکتری حداکثر تا یک ماه و در مقاطع کارشناسی و پایین تر حداکثر تا یک ترم پس از مراجعه نکردن دانشجو، نامبردگان را به نظام وظیفه معرفی نمایند.

- 23- اگر دانشجو برای دریافت گذرنامه جهت خروج از کشور درخواست گواهی اشتغال به تحصیل نماید، در صورتی که سنوات تحصیلی تمام نشده باشد گواهی اشتغال به تحصیل با ذکر عبارت "جهت ارائه به حوزه نظام وظیفه" صادر گردد و دانشجو ابتدا به حوزه نظام وظیفه عمومی مراجعه نماید و در صورت تایید به اداره گذرنامه معرفی می گردد.
- تبصره 1: اگر سنوات تحصیلی دانشجو تمام شده باشد و از کمیسیون موارد خاص مجوز ادامه تحصیل نیز داشته باشد، مشمول دریافت گواهی اشتغال به تحصیل نمی باشد.
- تبصره 2: اگر دانشجو جهت بازگشایی مغازه درخواست گواهی اشتغال به تحصیل نماید، صادر نمی گردد مگر اینکه از اتحادیه مربوطه نامه ارائه دهد.
- تبصره 3: اگر دانشجو دارای کارت پایان خدمت یا کارت معافیت باشد و برای دریافت گذرنامه جهت خروج از کشور درخواست گواهی اشتغال به تحصیل نماید، بایستی با ذکر عبارت "جهت ارائه به سازمان امور دانشجویان" صادر گردد و دانشجو ابتدا به سازمان امور دانشجویان مراجعه نماید.
- 24 -- اگر دانشجوی مشمول در حین تحصیل برای دریافت کارت معافیت کفالت اقدام نماید، نیازی به انصراف از ادامه تحصیل نمی باشد ولی اگر برای دریافت کارت معافیت پزشکی اقدام نماید بستگی به نوع بیماری دارد و باید حوزه نظام وظیفه مشخص کند که دانشجو انصراف دهد یا خیر؟
- 25 -- دانشجویان دارای کارت پایان خدمت و کارت معافیت با فرمت قدیمی که تاریخ کارت ایشان از 1360/01/01 تاکنون می باشد و کسانی که سنشان زیر 50 سال است بایستی در مهلت مقرر کارت خود را تعویض نمایند و کارت جدید هوشمند ارائه نمایند در غیر اینصورت عواقب ناشی از آن متوجه خود دانشجو می باشد.
- 26 -- به دانشجویان مشمول در زمان فارغ التحصیلی فقط نامه ابطال معافیت تحصیلی داده می شود مگر اینکه دانشجو یکی از موارد ذیل را ارائه دهد که در اینصورت می توان اصل گواهی موقت را به صاحبش تسلیم کرد:
- گواهی اشتغال به تحصیل حاوی شماره و تاریخ معافیت تحصیلی از مقطع بالاتر
- برگه اعزام به خدمت (برگ سبز) که حاوی تاریخ اعزام به خدمت در آینده باشد و غیبت نیز نداشته باشد
- برگه اشتغال به خدمت مقدس سربازی